

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับ
ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

สมยศ พสกบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กันยายน 2550

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับ
ขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก

สมยศ พสกบุตร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

กันยายน 2550

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา

RELATIONSHIP BETWEEN PERCEPTION ON ADMINISTRATION USING SCHOOL-
BASED MANAGEMENT AND TEACHERS' MORALE OF SCHOOLS UNDER
NAKHONNAYOK EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

SOMYOD PASOKBOOTR

Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Administration

Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University

September 2007

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก
โดย	นายสมยศ พสกบุตร
สาขา	การบริหารการศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.กীরติ ศรีวิเชียร
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ดร.ไชยพันธ์ แสงเมฆา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง)

..... กรรมการ
(ดร.กิริติ ศรีวิเชียร)

.....กรรมการ
(ดร.ไชยพันธ์ แสงเมฆา)

..... กรรมการ
(ดร.แสน สมณี)

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา

.....อธิการบดี
(รองศาสตราจารย์สุวิทย์ เทียรทอง)
กันยายน พ.ศ. 2550

สมยศ พศกบุตร. (2550). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียน

เป็นฐานกับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). พระนครศรีอยุธยา : มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา. อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร.กิริติ ศรีวิเชียร, ดร.ไชยพันธ์ แสงเมฆา.

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 2) เพื่อศึกษาระดับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ครูจำนวน 533 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ และทำการวิเคราะห์ข้อมูลหาค่าสถิติ ด้วยค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้ค่าความเบ้ ความโด่ง และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์สหสัมพันธ์พหุคูณ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกมีการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานอยู่ในระดับปานกลาง
2. ครูในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายก มีขวัญกำลังใจอยู่ในระดับปานกลาง
3. การรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ไม่มีความสัมพันธ์กับขวัญกำลังใจของครู

Somyod Pasokbootr. (2007). **Relationship between Perception on Administration Using School-based Management and Teachers' Morale of Schools under Nakhonnayok Educational Service Area Office.** Master Thesis, M.Ed. (Educational Administration). Phranakhon Si Ayutthaya : Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

Advisory Committee : Dr. Kirati Sriwichian, Dr.
Chaiyanan Saengmekha

ABSTRACT

The objectives of this research were to study: 1) the level of administration perception using school-based management of the schools under the Office of Nakhonnayok Educational Area, 2) the level of teachers' morale, and 3) the relationship between the perception on administration and the teachers' morale. The population of this research was 533 teachers in the schools under the Office of Nakhonnayok Educational Service Area. Five-scaled measuring questionnaires were used in data collection, while percentage, mean, standard deviation, skewness, kurtosis, and multiple correlations were the statistical methods used in data analysis.

The findings indicated that:

1. The teachers in schools under the Office of Nakhonnayok Educational Service Area had perception on administration at the moderate level.
2. The teachers' morale was at the moderate level.
3. The teachers' perception on administration did not relate to their morale.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจาก ดร.กীরติ ศรีวิเชียร และ ดร.ไชยนันท์ แสงเมฆา ซึ่งเป็นคณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ช่วยให้คำปรึกษาและแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตลอดระยะเวลาในการจัดทำวิทยานิพนธ์

ขอขอบพระคุณ ดร.อมรรัตน์ สนั่นเสียง และ ดร.แสน สมนึก ที่ให้ความกรุณาสละเวลาเป็นคณะกรรมการสอบ และให้คำแนะนำเพื่อให้วิทยานิพนธ์นี้สมบูรณ์ขึ้น

ขอขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาและความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณ นายสุพล พรหมประเสริฐ นายสุรศักดิ์ ศิริ นางสมร เผือกเดช นางสาวสุรรัตน์ คำฝอย นางชุตินา ทองวัฒนพร นางพิมพ์ลักษณ์ บุญลือ ที่กรุณาให้คำปรึกษาและแนะนำจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขอขอบพระคุณครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครนายกทุกท่าน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถาม

ขอกราบระลึกถึงพระคุณ บิดา-มารดา ครู อาจารย์ และทุกคนในครอบครัวที่คอยให้การสนับสนุน และเป็นกำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

สมยศ พสกบุตร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	
.....	
.....	ช
สารบัญ	
.....	
.....	ซ
สารบัญตาราง	
.....	
.....	
.....	ฅ
สารบัญภาพประกอบ	
.....	
.....	
.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ	
.....	
.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของ	
ปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการ	
วิจัย.....	
.....	4
ความสำคัญของการวิจัย	
.....	
5	

ขอบเขตการ	
วิจัย.....	5
.....	5
หน่วยในการวิเคราะห์/หน่วยใน	
การศึกษา.....	5
ประชากรและกลุ่ม	
ตัวอย่าง.....	5
ตัวแปรที่	
ศึกษา.....	5
.....	5
กรอบแนวคิดในการ	
วิจัย.....	5
นิยามศัพท์	
เฉพาะ.....	6
.....	6
ระเบียบวิธี	
วิจัย.....	8
.....	8
สมมติฐานการ	
วิจัย.....	8
.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะ	
ได้รับ.....	9
.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่	
เกี่ยวข้อง.....	10
การรับรู้	
.....	10
.....	11

ความหมายของการรับรู้

11

ความสำคัญของการรับรู้

12

กระบวนการย่อยของการรับรู้

13

ปัจจัยของการเลือกที่จะรับรู้

14

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

2 (ต่อ) การรับรู้เกี่ยวกับบุคคลและการรับรู้ที่เกี่ยวกับภาวะผู้นำ

15

การวัดค่าการรับรู้ผู้นำโดยการรับรู้ของผู้ใต้บังคับบัญชา

16

การบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

18

ความหมายของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

18

ความเป็นมาการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

20

ณ

หลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

.....
21

รูปแบบของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

.....
23

ความสำคัญของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

.....
24

ปัจจัยที่เอื้อและปัจจัยที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินการนำรูปแบบ
การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานไปใช้

.....
25

ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
กับการกระจายอำนาจ

.....
27

ขอบข่ายอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษาตามแนวทางการบริหาร
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับการกระจายอำนาจ

.....
29

ขวัญกำลังใจ

.....
47

ความหมายและความสำคัญของขวัญกำลังใจ

.....
47

ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

.....
50

การสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน

.....
53

การวิจัยที่กล่าวถึงในการปฏิบัติงานและเครื่องมือที่ใช้วัด

57

.....	
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
.....	
60	
งานวิจัยในประเทศ	
.....	
60	
งานวิจัยต่างประเทศ	
.....	
62	
3	วิธีดำเนินการวิจัย
.....	
65	
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	
.....	
65	
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	
.....	
66	
การสร้างเครื่องมือและหาคุณภาพเครื่องมือ	
.....	
66	
	สารบัญ (ต่อ)
บทที่	
หน้า	
3	(ต่อ)การเก็บรวบรวมข้อมูล
.....	
68	

ญ

การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

68

4 ผลการวิเคราะห์

ข้อมูล.....

... 70

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

.....

71

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ค่าคะแนนการรับรู้เรื่องการบริหารโดยใช้โรงเรียน
เป็นฐานกับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน และบรรยายให้เห็น
คุณลักษณะการแจกแจงของคะแนนตัวแปรแต่ละตัว

.....

77

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์
ของการวิจัยข้อที่ 1 ที่ว่าเพื่อศึกษาระดับการรับรู้เรื่องการบริหาร
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานกับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน

.....

78

5 สรุปผล อภิปรายผล และ

ข้อเสนอแนะ..... 82

สรุป

ผลการวิจัย.....

..... 82

อภิปราย

ผล.....

..... 82

ข้อเสนอแนะ

.....

84

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

.....

84

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

.....

85

บรรณานุกรม.....

.....

86

ภาค

ผนวก.....

.....

93

ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

หนังสือเรียนเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ/ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

และหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....

94

ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย..... 105

ประวัติย่อ

ผู้วิจัย.....

..... 117

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

1 ตัวอย่างแบบทดสอบผู้นำและการปรับตัวของผู้นำ หรือ LASI

ของศูนย์ศึกษาภาวะผู้นำแห่งมหาวิทยาลัยไอโฮโอสเตรท สหรัฐอเมริกา.....

17

2	วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน	53
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามเพศ	72
4	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามอายุ	73
5	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระยะเวลาปฏิบัติงาน	74
6	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามระดับการศึกษา	75
7	จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	76
8	ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรอิสระ แต่ละตัวและตัวแปรตาม	77
9	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อย่างง่ายระหว่างตัวแปรแต่ละตัว	78
10	การวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ ทั้ง 5 ตัว ร่วมกันกับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน	79
11	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าสัมประสิทธิ์ของการกำหนด ของตัวแปรอิสระ 5 ร่วมกันกับขวัญกำลังใจของครูในโรงเรียน	

(Y).....

80

12 คำสัมประสิทธิ์และการทดสอบอิทธิพลของตัวแปรอิสระแต่ละตัวที่มีต่อขวัญกำลังใจ
ของครูในโรงเรียน

.....
.....

81

สารบัญภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

.....
6

2 กระบวนการหรือขั้นตอนการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

.....
28

มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา